

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
เกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนบ้านบางคลอง(สามัคคีประชาคาร)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้บูรณาการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. วิเคราะห์สาระ

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มาตรฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ ส.3.2 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 3.1.4 เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 3.1.5 เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสาระมาตรฐานมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

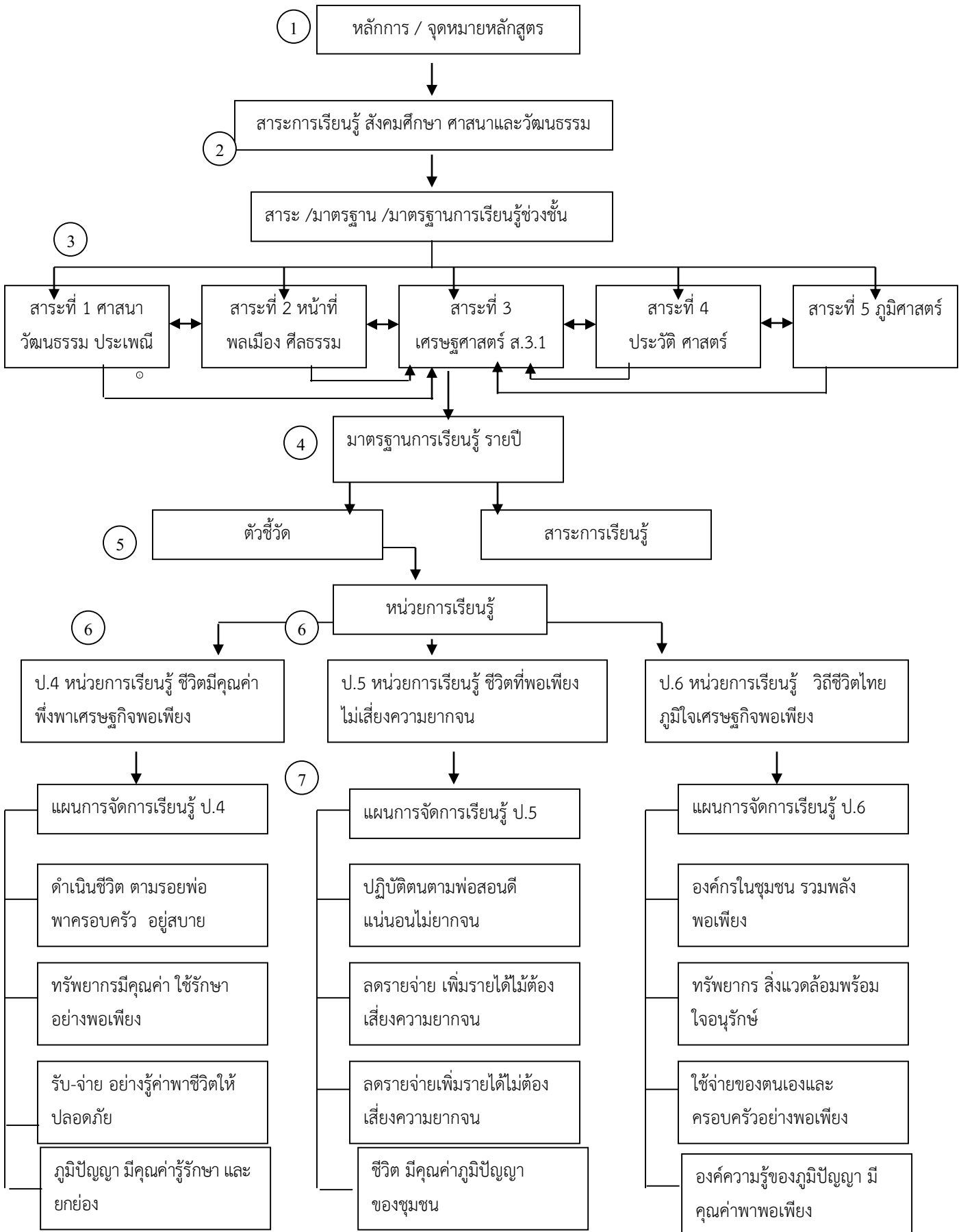
4. จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงรายปี

5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

6. จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

7. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนภูมิ การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

สาระและมาตรฐานหลักสูตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานการเรียนรู้ : สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

- ส. 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้ง เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- ส. 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ ของระบบเศรษฐกิจ และความจำเป็นของ การร่วมมือกัน ทางเศรษฐกิจ

หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานที่ ส. 3.1 :เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแยกตามชั้นปี
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6)

ชั้น ป. 4	ชั้น ป. 5	ชั้น ป. 6
<p>1.เข้าใจหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>2.สำรวจสภาพปัญหาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ปัญหา</p> <p>3.เข้าใจสภาพรายรับ - รายจ่ายของตนเองและวางแผนการใช้จ่ายตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.สำรวจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>1.ปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.วิเคราะห์การใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในชุมชน</p> <p>3.เข้าใจสภาพรายรับ - รายจ่ายของครอบครัวและนำหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว</p> <p>4.มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน</p>	<p>1.เข้าใจระบบและวิธีการดำเนินงานขององค์กรในชุมชน ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2.รู้จักใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.วิเคราะห์วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ - รายจ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4.รวบรวมองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>

**วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการ
สาระปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน
สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

1. ภาษาไทย

- ท1.1ป6/1 :สามารถอ่านได้คล่อง และอ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำสำนวน โวหาร การบรรยายการพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของคำ สำนวนและเนื้อเรื่อง และใช้แหล่งความรู้พัฒนาความสามารถในการอ่าน
- ท1.1ป6/2 :สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ หาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพโครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่านนำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาตัดสินใจ คาดการณ์และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือการพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม
- ท2.1ป6/1 :สามารถเขียนเรียงความ ย่อความชี้แจงการปฏิบัติงาน การรายงาน เขียนจดหมายสื่อสาร ได้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราวจากจินตนาการหรือเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน
- ท2.1ป6/2: มีมารยาทการเขียนและนิสัยรักการเขียนและการศึกษาค้นคว้า โดยใช้ทักษะการเขียนและการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบนำวิธีการของแผนภาพความคิดมาพัฒนางานเขียน และการรายงาน และเขียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์อย่างมีมารยาททางสังคม
- ท3.1ป6/1: สามารถจับประเด็นสำคัญ และรายละเอียด แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สรุปความ วิเคราะห์เรื่องตาม ข้อเท็จจริง เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องและของผู้พูด เข้าใจถ้อยคำ การใช้ น้ำเสียง กิริยาท่าทางของผู้พูด สามารถรับสารจากการฟังและการดู โดยตั้งข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิตจริง แสดงความรู้ ความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดูอย่างกว้างขวาง
- ท3.1ป6/2: สามารถสนทนาโต้ตอบพูดแสดง ความรู้ ความคิด พูดวิเคราะห์เรื่องราว พูดต่อหน้า ชุมชน และพูดรายงานโดยใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องและจุดประสงค์ตามหลักการพูดมีมารยาทการฟัง การดู และการพูด
- ท4.1ป6/1: สามารถสะกดคำในวงคำศัพท์ ที่กว้างและยากขึ้น อ่านและเขียนคำได้ถูกต้องคล่องแคล่ว
- ท4.1ป6/2 :สามารถใช้กลุ่มคำตามชนิดและหน้าที่มาเรียงเรียงเป็นประโยคใช้ประโยคสื่อสารได้ชัดเจน รู้จักใช้คำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
- ท4.1ป6/6:สามารถเล่านิทานพื้นบ้าน และตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า

2. คณิตศาสตร์

- ค1.1ป6/1 : มีความคิดรวบยอดและความรู้สึกเชิงจำนวน(Number sense)เกี่ยวกับจำนวนนับเศษส่วน และทศนิยม
- ค1.1ป6/2 : อ่าน เขียนตัวหนังสือและตัวเลขแสดงจำนวนนับเศษส่วน ทศนิยมและร้อยละได้
- ค1.1ป6/3 : เปรียบเทียบจำนวนนับ เศษส่วน ทศนิยมและร้อยละได้
- ค1.2ป6/1 : มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ และการหาร จำนวนนับ เศษส่วน ทศนิยม และร้อยละ
- ค1.2ป6/ 2 : บวก ลบ คูณ และหารจำนวนนับ ศูนย์ เศษส่วน และทศนิยม พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้
- ค1.2 ป6/3 : อธิบายผลที่ได้จากการบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนนับ ศูนย์ เศษส่วน และทศนิยม พร้อมทั้งบอกความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการของจำนวนต่างๆได้
- ค1.2 ป6/4 : แก้ปัญหาเกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนนับ ศูนย์ เศษส่วน ทศนิยม และร้อยละ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้ และสามารถสร้างโจทย์ได้
- ค1.3ป6/1 : บวก ลบ คูณ หาร จำนวนนับ ศูนย์เศษส่วน ทศนิยม โดยการประมาณได้
- ค1.3ป6/2: เข้าใจเกี่ยวกับการประมาณค่า และนำไปใช้แก้ปัญหาได้
- ค2.2ป6/3 : บอกเวลา ช่วงเวลา และจำนวนเงินได้
- ค2.3ป6/1 : นำความรู้เกี่ยวกับการวัด เงิน เวลา ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆได้
- ค5.1ป6/2 : อ่านและอภิปรายประเด็นต่างๆจากแผนภูมิรูปภาพ แผนภูมิแท่ง แผนภูมิรูปวงกลม ตาราง และกราฟได้
- ค6.1ป6/1 : ใช้วิธีการที่หลากหลายแก้ปัญหาได้
- ค 6.1ป6/2 : ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้
- ค 6.2ป6/1 : ให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม
- ค 6.3ป6/1 : ชี้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมาย และนำเสนอได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ค 6.4ป6/1 : นำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงในการเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ในวิชาคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับวิชาอื่นได้
- ค 6.4ป6/ 2 : นำความรู้และทักษะจากการเรียนคณิตศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตจริงได้

3. วิทยาศาสตร์

- ว 2.1ป6/1 : สังเกต สืบรวจตรวจสอบอภิปราย และอธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มสิ่งมีชีวิตในแหล่งที่อยู่ต่างๆ เขียนแผนภาพแสดงโซ่อาหาร และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต

ว.2.2ป6/1: สังเกต สํารวจตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ผลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยธรรมชาติ และโดยมนุษย์ แสดงแนวคิด และร่วมปฏิบัติในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ว 8.1ป6/2 :วางแผนการสังเกต สํารวจตรวจสอบ หรือศึกษาค้นคว้าหลายวิธี คาดการณ์สิ่งที่จะพบจากการ สํารวจตรวจสอบ และเสนอวิธีการสํารวจตรวจสอบ

4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ส 1.2ป6/1 :ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในสังคมพร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติของตน เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ส 1.2ป6/2 :เห็นคุณค่าการทำความดีของบุคคลสำคัญและเสนอเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติของตนเอง กลุ่มเพื่อนและสังคมใกล้ตัว เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ส 1.3ป6/1 :รู้และปฏิบัติตามหลักศีลธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดีงาม หลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง กลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกและสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวชุมชน และประเทศชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ส 2.1ป6/1: ภูมิใจและชื่นชมในการเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยของตนเอง และบุคคลอื่นในระดับกลุ่ม สังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ

ส 2.1ป6/ (3 :เข้าใจและปฏิบัติตามบรรทัดฐาน และวัฒนธรรมในจังหวัด ภาคและประเทศ รวมทั้งตระหนักถึง ความสำคัญในวัฒนธรรมของกลุ่มคนในสังคมที่มีความหลากหลายและยอมรับในคุณค่าซึ่งกันและกัน

ส 3.1ป6/1 :เข้าใจปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส 3.1ป6/4 :เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

ส 3.1ป6/5 :เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์

ส 3.2ป6/1 :รู้และเข้าใจปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการทำงานทั้งการผลิตและการบริการ

ส 4.1ป6/2: เข้าใจลักษณะของข้อมูล และการจัดระบบข้อมูลระดับจังหวัด ภาคและประเทศ

ส 4.ป6/ป6/2 : เข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ส 4.ป6/23 : รู้จักและวิเคราะห์ผลงานสำคัญที่เกิดจากการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย

ส 4.ป6/32 : เข้าใจปัจจัยพื้นฐานและผลกระทบจากภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ส 4.3ป6/3: รู้และเข้าใจประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จนเกิดความภูมิใจนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

ส 5.2ป6/1 : รู้ลักษณะเฉพาะความสำคัญและความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติใน ภูมิภาคต่างๆของไทย ตระหนักถึงความจำเป็น วิธีการกระจายและ

แลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างท้องถิ่นเข้าใจสาเหตุผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทาง
ธรรมชาติและทรัพยากรในท้องถิ่นและประเทศ

ส 5.2ป6/2 : เข้าใจความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม และวิถีชีวิตในภูมิภาคต่างๆของไทย
เข้าใจลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชากรและการอพยพย้ายถิ่น ภูมิใจและรักษาสิ่งแวดล้อมทาง
สังคม วัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศ

ส 5.2ป6/3 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม
ตระหนักถึงผลจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมแก้ปัญหาและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ส 5.2ป6/4 : มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากแหล่งความรู้ในท้องถิ่น

5. สุขศึกษาและพลศึกษา

พ 5.1ป6/2 : เข้าใจผลกระทบของการใช้ยา บุหรี่ สุรา สารเสพติด ภัยอันตราย และความรุนแรงที่มีต่อร่างกาย
จิตใจ อารมณ์ และสังคม และสามารถหลีกเลี่ยงได้

6. ศิลปะ

ศ 1.2ป6/2 : ฟังพอใจและยอมรับในภูมิปัญญาของการสร้างงานทัศนศิลป์ การสืบทอดการทำงานศิลปะที่
เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ศ 2.2ป6/2 : ฟังพอใจและยอมรับในภูมิปัญญาของการสร้างงานดนตรี การสืบทอดงานดนตรีที่เกี่ยวข้องกับ
วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ศ 3.2ป6/2 : ฟังพอใจ และยอมรับในภูมิปัญญาของการสร้างผลงาน การสืบทอดนาฏศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับ
วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยและสากล

7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ง 1.1ป6/5: ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

ง 3.1ป6/3: เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

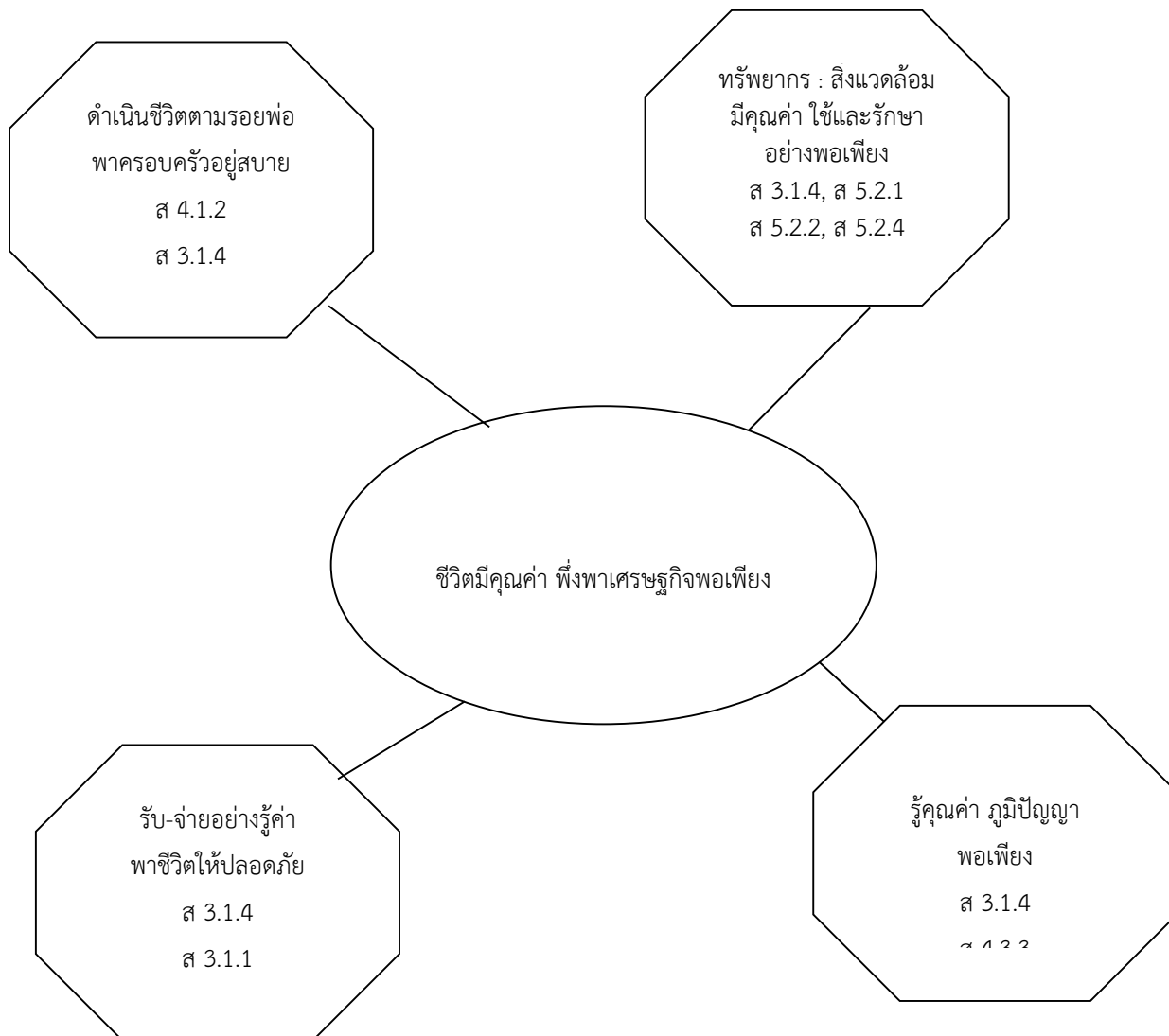
ง 3.1ป6/5 : เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่ใช้ในท้องถิ่น ทั้งด้านคุณภาพความ
เหมาะสมเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งานและเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัยและมีผลดี
ต่อสิ่งแวดล้อม

8. ภาษาต่างประเทศ

ต 1.2ป6/3 : ใช้ภาษาต่างๆ เพื่อขอและให้ข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
และสร้างองค์ความรู้ โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ

ต 1.3ป6/1 : ให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว ด้วยข้อความสั้น ๆ

ผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ “ชีวิตมีคุณค่า พึ่งพาเศรษฐกิจพอเพียง”

หน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
“ชีวิตมีคุณค่าพึ่งพาเศรษฐกิจพอเพียง”

1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้: ชีวิตมีคุณค่าพึ่งพาเศรษฐกิจพอเพียง
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
 ส 3.1.4 , ส 1.3.1, ส 3.4.3 , ส 3.4.1.2, ส 5.2.2, ส 5.2.4, ส 4.3.3
4. คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้
 ศึกษาแนวคิดของหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามสภาพปัญหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อมในชุมชน และแก้ปัญหาเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง การวางแผนใช้จ่ายเงินของตนเอง การเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น และสำรวจสภาพปัญหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อมในชุมชนและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา
5. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.1 ดำเนินชีวิตตามรอยพ่อ พาทครอบครัวอยู่สบาย
 - 5.2 ทรัพยากรมีคุณค่า ใช้รักษาอย่างพอดี
 - 5.3 รับ-จ่ายอย่างรู้ค่า พาชีวิตให้พอเพียง
 - 5.4 ภูมิปัญญามีคุณค่า รู้รักษาและยกย่อง
 - 5.5 อยู่อย่างพอ พออยู่ พอกิน พอเพียง เลี้ยงชีวิตเป็นสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่องดำเนินชีวิตตามรอยพ่อพาครอบครัวอยู่สบาย

ตัวชี้วัด

- 1.อธิบายหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง
- 2.นำหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

- 1.หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.การดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.ความพอประมาณ

นักเรียนรู้สภาพการเลือกการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสมกับ

ฐานะ

2.มีเหตุมีผล

นักเรียนรู้จักการคิดพิจารณาใคร่ครวญว่าการดำเนินชีวิตของตนเองว่าเป็นเหตุเป็นผลหรือไม่

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- 3.1 นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2 นักเรียนรู้จักเลือก เวลา สถานที่ในการดำเนินชีวิตที่ไม่มีความเสี่ยง

4. เงื่อนไขความรู้

ใช้ความรู้รอบคอบ ระมัดระวังในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ตลอดเวลา

5.เงื่อนไขคุณธรรม

ความรับผิดชอบ ความมีวินัย การพึ่งตนเอง และการรู้จักแยกแยะถูก ผิด โดยใช้สติปัญญา

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

1. ให้นักเรียนฟังเพลง “ภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหाराชา” แล้วร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาจากเนื้อเพลงว่าเนื้อเพลงกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง และมีสิ่งใดที่จะนำมาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตของตนเองที่เกิดเป็นคนไทย บนผืนแผ่นดินไทย โดยให้เขียนเป็นผังความคิด

2. นักเรียนและครูสนทนาเนื้อหาจากบทเพลงว่ามีความเชื่อมโยงกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เกี่ยวกับวิถีการดำรงชีวิตของสังคมไทยในเรื่องความพอประมาณความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้ และคุณธรรม

ขั้นให้ประสบการณ์

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ศึกษาหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อ E-book เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วบันทึกสาระสำคัญในใบงาน โดยให้

กลุ่มที่ 1 สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มที่ 2 สรุปแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มที่ 3 สรุปหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ กรอบแนวคิด / คุณลักษณะ

กลุ่มที่ 4 สรุปคำนิยาม ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

กลุ่มที่ 5 สรุปเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

2. นักเรียนจัดทำแผนผังความคิดเกี่ยวกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม

3. ให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจกิจกรรมการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ของตนเองและของครอบครัวแล้วบันทึกในใบงาน นำผลการสำรวจมาวิเคราะห์/จำแนกกิจกรรม ในครอบครัวที่เป็นผลดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงอภิปรายในกลุ่ม

4. นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมการดำเนินชีวิตในครอบครัวที่สอดคล้องกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

5. นักเรียนนำเสนอผลงานการจัดทำแผนผังความคิด (Mind Map) ไปจัดแสดงที่ป้ายนิเทศในห้องเรียน/นอกห้องเรียน

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนรู้

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และการใช้ความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวัง มีคุณธรรมประกอบในการวางแผนการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และนักเรียนควรใช้หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อ /แหล่งเรียนรู้

1. เพลงภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา
2. หนังสือประกอบการเรียน E-book เรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
3. ใบงาน
4. บ้านของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม อภิปราย ถาม – ตอบ
2. ตรวจสอบผลงาน
3. การทดสอบความรู้

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบตรวจผลงาน
3. แบบทดสอบ

เกณฑ์การประเมิน

1. การอภิปราย

- 1.1. อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ(3)
- 1.2. อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(2)
- 1.3. อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(1)

2. การตรวจผลงาน (ฝังความคิด)

- 2.1 จัดทำฝังความคิด ครอบคลุม หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้สมบูรณ์ ถูกต้อง (3)
- 2.2 จัดทำฝังความคิด หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง (2)
- 2.3 จัดทำฝังความคิด หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง และไม่ครอบคลุมครบถ้วน (1)

เพลง ภูมิแผ่นดินนวมินทร์มหาราชา

บุญของแผ่นดินไทยพ่อหลวงบันดาลให้ที่ในยังฉวางมีข้าว
 น้ำรินดินดีใครเล่าทุกขีไต่เหินไปบรรเทาด้วยพระบาท
 เกือบศตวรรษนำไทยทั้งชาติพันภัย
 แผ่นดินถิ่นเมืองทองผ่านพันโศภภัยเนืองนองพระทรงคุ่มครองไทยไว้
 ธเป็นพลังแผ่นดินสมานพลังชีวินของชนชาวไทย
 อุ่นใจไพร่ฟ้าพระบุญญาเกริกไกรภูมิพลมหาราชา

** อ้าองค์สุริย์ศรีมีธรรมส่องปกครองอย่างทรงพระเมตตา
 ดุจบิดรเหล่าประชาทุกซัร้อนใดใดกรายมาไอ้ฟ้าเป็นดั่งฝนดับไฟ
 ภูมิใจไทยร่วมร้อยหัวใจร่วมไผ่ร่วมหวังภูมิพลังแผ่นดินถิ่นนี้ยิ่งใหญ่
 ภูมิประวัติประชาชาติภูมิผไทภาคภูมิประชาชัยภูมิพลังแผ่นดิน
 เทิดไทนบ้น้อมเทิดทูนธเหนือเกล้าสรานานเนาหทัยสุขล้ำสมจินต์
 เพรศแพ้วพิพัฒน์ภทภัยพ่ายแพ้สิ้นนวมินทร์มหาราชาภูมิพล

ใบงาน

เรื่อง การสำรวจกิจกรรมการดำเนินชีวิต

ประกอบแผนการสอนที่ 1 เรื่อง การดำเนินชีวิตตามรอยพ่อพาครอบครัวอยู่สบาย

ชื่อ.....เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจกิจกรรมการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วบันทึกลงในตาราง

กิจกรรมของตนเอง	กิจกรรมของครอบครัว
1. ความพอประมาณ	1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล	2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
4. ความรู้ (รอบคอบ รอบรู้ ระมัดระวัง)	4. ความรู้ (รอบคอบ รอบรู้ ระมัดระวัง)
5. คุณธรรม	5. คุณธรรม

แบบการสังเกตพฤติกรรม

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม แล้วสรุปผลการประเมินการสังเกต ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การอภิปราย/แสดงความคิดเห็น 1.1) อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ(3) 1.2) อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(2) 1.3) อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (1)			
2. การถาม -ตอบ 2.1) ถาม- ตอบได้ถูกต้อง (3) 2.2) ถาม- ตอบได้แต่ไม่ขยายความ (2) 2.3) ถาม- ตอบไม่ตรงประเด็น (1)			
3. นำเสนอผลงาน 3.1) นำเสนอได้อย่างสนใจ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน (3) 3.2) นำเสนอผลงานได้บางส่วน ไม่ครอบคลุม (2) 3.3) นำเสนอผลงานได้น้อย (1)			
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม 4.1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน (3) 4.2) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มได้บางส่วน (2) 4.3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อย (1)			

ระดับคุณภาพ 3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 15 คะแนน

พอใช้ 6 - 10

คะแนนปรับปรุง ต่ำกว่า 6 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบตรวจผลงาน

ชื่อกลุ่ม.....ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง: ให้กรอกแบบตรวจผลงานตามรายการประเมิน ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การจัดทำผังความคิดเรื่องหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง 1.1) จัดทำผังความคิด ครอบคลุม หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้สมบูรณ์ ถูกต้อง (3) 1.2) จัดทำผังความคิด หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง (2) 1.3) จัดทำผังความคิด หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงได้เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง และไม่ครอบคลุมครบถ้วน (1)			
2. รายงาน 2.1) จัดทำรายงานมีเนื้อหาสาระครบถ้วนสมบูรณ์ รูปเล่มสวยงาม รูปแบบถูกต้อง (3) 2.2) จัดทำรายงานมีเนื้อหาสาระครอบคลุม รูปเล่มไม่สวยงาม รูปแบบไม่ถูกต้อง (2) 2.3) จัดทำรายงานมีเนื้อหาสาระไม่สมบูรณ์ รูปเล่มไม่สวยงาม รูปแบบไม่ถูกต้อง (1)			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการตรวจผลงาน
 5 - 6 คะแนน พอใช้ 3-4 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 2 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่องทรัพยากรมีคุณค่าใช้รักษาอย่างพอดี

ตัวชี้วัด

สำรวจสภาพปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

สาระการเรียนรู้

1. การสำรวจสภาพปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. แนวทางการแก้ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

ได้สำรวจและรู้จักทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชนตนเอง มีความพอประมาณในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เหมาะสมกับตนเอง

2. ความมีเหตุมีผล

นักเรียนคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและสูงสุด

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมจะทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีในอนาคต

4. เงื่อนไขความรู้

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ปัญหาในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อนำทรัพยากรต่างๆ เช่น พลังงาน ฯลฯ มาใช้ให้รอบคอบ คุ้มค่าและไม่ทำลาย

5. เงื่อนไขคุณธรรม

มีความตระหนักในการร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม (การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต) ความสามัคคีการมีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “จิ้งหรีดน้อยย้ายบ้าน” ให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนและครูสนทนาถึงเรื่องราวของตัวละครในนิทานเช่น
 - 2.1 ในนิทานมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไรบ้าง
 - 2.2 มีสัตว์กี่ชนิดในนิทานที่นักเรียนฟัง/อ่าน
 - 2.3 สิ่งที่ทำให้จิ้งหรีดน้อยนอนไม่หลับคืออะไร ฯลฯ
 - 2.4 นักเรียนได้ข้อคิดอะไร จากเรื่องที่ฟัง

ขั้นให้ประสบการณ์

1. ครูนำภาพข่าวหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยให้นักเรียน ศึกษาและแสดงความคิดเห็น

2. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 3 - 4 คน อภิปรายถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ของตนเองในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ในชุมชนของนักเรียนมีทรัพยากรธรรมชาติอะไรบ้าง

2.2 ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มีสภาพเป็นอย่างไร

2.3 ถ้านักเรียนใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในชุมชน อย่างไม่ประหยัดและคุ้มค่าจะเกิดผลอย่างไร

2.4 เมื่อชุมชนของนักเรียนเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนักเรียนจะทำอย่างไร

3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการอภิปรายตามประเด็นคำถาม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจ / ศึกษาปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน แล้วบันทึกผล การสำรวจลงในใบงาน

5. นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ในเรื่องทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนหน้าชั้นเรียน

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าการใช้ทรัพยากรอย่างพอเหมาะพอควรกับความจำเป็นของตนเอง มีการประมาณการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่าก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีประสิทธิภาพมากที่สุดมีการบำรุงดูแลรักษา ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะทำให้มีทรัพยากรเพื่อใช้ในโอกาสต่อไปในอนาคตที่ยาวนานและยั่งยืน ซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีเป็นอย่างดี

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ จิ้งหรีดน้อยย้ายบ้าน ”
2. ใบงาน
3. แหล่งทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เช่น แม่น้ำ ป่าไม้ ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

วิธีวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
2. ตรวจสอบผลงาน

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรม
2. แบบตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมินผล

11 - 12 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ ดี

9 – 10 คะแนน ” พอใช้
 ต่ำกว่า 8 คะแนน ” ปรับปรุง
 ได้ระดับพอใช้ขึ้นไปถือว่า ผ่าน

นิทาน เรื่อง จิ้งหรีดน้อยย้ายบ้าน

เช้าวันหนึ่ง จิ้งหรีดสองแม่ลูกกำลังนอนหลับอยู่ในโพรงใต้ดินอย่างแสนสบายโพรงของทั้งสองชุดเป็นทางยาวมีทางเดินติดต่อกันได้เหมือนอุโมงค์

แต่แล้ว ลูกจิ้งหรีดก็ตกใจตื่นเมื่อมีไส้เดือน 3-4 ตัวกำลังเลื้อยผ่านที่นอนอันอ่อนนุ่มของมันและกำลังไต่ผ่านลำตัวของมันไปอย่างช้าๆ มันร้องว่า "นี่พวกเจ้าบุกรุกบ้านของฉันแล้วยังได้อยู่บนตัวฉันอีกด้วยรู้ไหม" ไส้เดือนทั้งหมดต่างตกใจรีบหดตัวทันที มีอยู่ตัวหนึ่งค่อยๆ ฝล่อน้ำออกมาแล้วพูดด้วยเสียงเบาๆ ว่า

"ขอโทษจ๊ะ บ้านของเธอเป็นทางลัด พวกฉันขอเดินผ่านหน่อยนะจ๊ะและตัวเธอก็นอนขวางอยู่ พวกฉันก็เลย..."

หยุดพูดนะจะไปกรี๊ดไป ก่อนที่ฉันจะโมโหมากกว่านี้"ลูกจิ้งหรีดตะโกนอย่างเหลืออด เสียงดังจนแม่จิ้งหรีดตื่น" มีปัญหาอะไรหรือลูกแม่ร้องเสียงดังเชียว"

เช้าวันนี้ลูกนอนไม่หลับเลยทนรำคาญพวกไส้เดือนไม่ไหว พวกมันชอบเลื้อยผ่านบ้านของลูกจนวายเป็นหมด"ลูกจิ้งหรีดเล่าให้แม่ฟัง พร้อมทั้งทำท่าประกอบ

แม่จิ้งหรีดจึงชวนลูกไปหาจิ้งหรีดข้างบ้าน " สวัสดีจ๊ะเพื่อนๆ เช้าวันนี้ ฉันปวดหัวมาก เมื่อคืนก็หลับดึก ต้องร้องเพลงกล่อมลูกแล้วต้องมาตื่นเช้า เพราะมีไส้เดือนมาบุกรุกที่บ้านของลูกฉัน มีแต่เรื่องยุ่งเหยิง " แม่จิ้งหรีดบ่น

"เธอก็มีปัญหาเหมือนฉันซินะเจ้าหนอนอ้วนมาจากไปไม่รู้มาเหยียบย่ำที่นอนของฉันเลอะเทอะหมด บางตัวก็มาเล่นซ่อนหาทำให้ลูกๆ ของฉันนอนไม่หลับเหมือนกัน " แล้วจิ้งหรีดสองครอบครัวก็นั่งคุยกันทุกตัวถึงความไม่สงบในบ้านให้แก่กัน

จนใกล้เที่ยงจิ้งหรีดสองแม่ลูกจึงชวนกันขึ้นมาจากใต้ดินแสงอาทิตย์จ้ามาก พวกมันต้องหยีตาและเดินหลบใต้ใบไม้ใบใหญ่เมื่อปรับสายตาเข้ากับแสงสว่างได้แล้วก็มองสำรวจไปรอบๆ ตัวลูกจิ้งหรีดแหงนหน้าขึ้นไปบนต้นไม้ ก็เห็นรังนกกระจิบที่มีรูปร่างสวยงามจึงชี้ชวนให้แม่ดู

" คุณนซี รังนกกระจิบสวยจัง เรามาสร้างรังเป็นบ้านกันเถอะ" สองแม่ลูกจึงช่วยกันขนเศษหญ้าต่างๆ มาแล้วพยายามสานเป็นรัง มันทำอยู่นานก็สานเป็นรังไม่ได้ มันเหนื่อยอ่อนมากจึงหยุดแล้วพากันเข้าไปในโพรงไม้ที่อยู่ใกล้ๆ

" ออกไปนะ เจ้าจอมบุกรุกเข้ามาในบ้านฉันไม่ได้นะ" แม่กระต่ายร้องไล่สองแม่ลูกกระโดดหนี และตกลงไปในถ้ำแห่งหนึ่งมันได้ยินเสียงคำรามของงูตันลอดออกมาจากถ้ำพวกมันรีบกระโดดต่อ

" แม่ว่าเราไปอยู่ในที่ที่ไม่มีอันตรายกันเถอะ" แม่จิ้งหรีดบอก พร้อมกับกระโดดนำไปทางทุ่งนา จนถึงใกล้หมู่บ้านแห่งหนึ่งแผ่นดินก็สั่นสะเทือนสองแม่ลูกตกใจมากต่างแยกย้ายกันขุดดินเป็นหลุมแล้วซ่อนตัวในหลุมอย่างรวดเร็วสักครู่เสียงเดินของเด็กหลายคนมาหยุดอยู่บริเวณนั้น " ขุดลงไปเลยพวกเราใต้ดินมีอะไรหลายอย่างที่พวกเรากินได้" เสียงเด็กคนหนึ่งพูดขึ้นเพื่อนเด็กชายหญิงอีก 3-4 คนช่วยกันขุด

" พี่แดงอะไรบ้างที่อยู่ใต้ดินแล้วเรากินได้" เด็กผู้หญิงคนหนึ่งถามขึ้น " นี่ไง ปูนา ขุดไปอีกเดี่ยวเจอถ้าโชคดี เจอจิ้งหรีดเราจะได้กินจิ้งหรีดชุบแป้งทอดในเย็นนี้ล่ะ" แแดงตอบพร้อมกับชูปูนาตัวโตให้เพื่อนๆ จิ้งหรีดสองแม่ลูกได้ยินคำว่า " จิ้งหรีดชุบแป้งทอด" ก็รีบขุดตัวลงด้วยความกลัว

" พี่แดง จิ้งหรีดหน้าตาเป็นยังไง ฉันไม่เคยเห็นเลย" เด็กอีกคนหนึ่งถาม " จิ้งหรีดเป็นสัตว์มีปีกอยู่ใต้ดิน ปาก และมือของมันแข็งแรงจึงขุดดินได้ลึก มันเป็นนักขุดชั้นยอดเชียวนะ มันขยับปีกร้องเสียงดังได้ด้วยแต่มันจะส่งเสียงดังได้ในตอนกลางคืน สว่างอย่างนั้นมันไม่ชอบและตอนนี้มันจะอยู่แต่ในโพรงใต้ดิน" แแดงตอบ

สองแม่ลูกรู้สึกกลัวมากจึงรีบขุดดินหนีจากบริเวณนั้นอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่ขาสั้นๆของมันจะพาไปได้ ในที่สุด ทั้งสองก็ล้มตัวลงนอนหมดแรงอยู่ใต้กองใบไม้ที่ทับถมกันเพื่อจะได้อำพรางซ่อนตัวมันให้พ้นจากสายตาของเด็กๆ

" อยู่ใต้ดินก็รำคาญ อยู่บนพื้นดินก็มีอันตรายเราจะไปอยู่ที่ไหนดีล่ะจ๊ะแม่" ลูกจิ้งหรีดถามขณะกำลังเดินสำรวจบริเวณใกล้ๆ แล้วมันก็พบหนองน้ำที่มีน้ำใสสะอาด มองไปเห็นฝูงปลาว่ายน้ำไปมา

" แม่ คุณนั่นสิ ปลาพวกนี้อยู่ในน้ำได้อย่างสุขสบาย ใต้น้ำก็สวยดีเราได้อยู่ในน้ำแบบปลากันเถอะนะ"

ลูกจิ้งหรีดเอ๋ยชวนแล้วไม่รอช้ากระโดดลงไปใต้น้ำทันทีมันพยายามว่ายน้ำ เพียงครู่เดียวมันก็สำลัก รู้สึกเหนื่อยและหนาวจึงรีบตะกายขึ้นมาบนฝั่ง ขณะนั้นอากาศเย็น ลงทุกทีแม่จิ้งหรีดขยับปีกกล่อมลูกนอนหลับ และส่งเสียงดังให้เพื่อนๆรู้ว่า พวกมันปลอดภัยดี

พวกจิ้งหรีดที่อยู่บริเวณนั้นต่างพากันส่งเสียงดังรับกันอย่างไพเราะสองแม่ลูกรู้ว่าพวกมันต้องรีบชุดโพรงหาที่นอนหลับการชุดโพรงเป็นไปอย่างเร่งรีบในเวลาสั้นๆเพื่อให้ทันเช้า " แม่จะลูกว่าบ้านในโพรงนี้ก็เหมาะกับพวกเราที่สุดแล้วอย่าไปหาบ้านใหม่เลยนะ"ลูกจิ้งหรีดนอนเหยียดขาพูดกับแม่อย่างสบายใจ

" ไซ้ ไม่น่าหาเรื่องให้เหนื่อยเลยจิ้งหรีดอย่างเราต้องอยู่อย่างนี้แหละ จะเป็นอย่างอื่นไม่ได้หรอก" แม่จิ้งหรีดพูดแล้วขดตัวลงไปใต้น้ำโพรงที่อ่อนนุ่มแล้วยิ้มอย่างเป็นสุขพร้อมคิดในใจว่าไซ้ยังคงดีนะนี่ สามารถกลับมาอยู่ในบ้านที่มีแต่ความอบอุ่นและความสุขอีกครั้ง

ที่มา: นิทานจากการประกวดนิทานรางวัลมูลนิธิเด็ก ครั้งที่ 6

ผลงานของ : แพรวไพลินทองพุ่ม

ภาพประกอบ : ธวัชชัย นาคประดิษฐ์

แบบประเมินการสังเกต

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมแล้วสรุปผลการประเมินการสังเกตดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
<p>1. การอภิปราย</p> <p>1.1) อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ(3)</p> <p>1.2)อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(2)</p> <p>1.3)อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (1)</p> <p>2. การถาม - ตอบ</p> <p>2.1) ถาม - ตอบได้ถูกต้อง (3)</p> <p>2.2) ถาม - ตอบได้แต่ไม่ขยายความ (2)</p> <p>2.3) ถาม - ตอบไม่ตรงประเด็น (1)</p> <p>3. นำเสนอผลงาน</p> <p>3.1) นำเสนอได้อย่างสนใจ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน (3)</p> <p>3.2) นำเสนอผลงานได้บางส่วน ไม่ครอบคลุม (2)</p> <p>3.3) นำเสนอผลงานได้น้อย (1)</p> <p>4. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>4.1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน (3)</p> <p>4.2) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มได้บางส่วน (2)</p> <p>4.3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อย (1)</p>			

ระดับคุณภาพ _____ 3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 12 คะแนน พอใช้ 9-10 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 8 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่องรับ – จ่ายอย่างรู้ค่าพาชีวิตให้พอเพียง

ตัวชี้วัด

1. อธิบายข้อมูลการใช้จ่ายเงินของตนเองและครอบครัวในชีวิตประจำวันได้
2. วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ - รายจ่ายของตนเอง
3. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการจัดทำรายรับ - รายจ่ายประจำวันของตนเอง

สาระการเรียนรู้

การวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง ตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงประโยชน์

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนรู้สภาพรายรับ-รายจ่ายของตนเองเพื่อจะประมาณตนได้ถูกต้อง

2. ความมีเหตุมีผล

นักเรียนรู้ความจำเป็นในการซื้อสิ่งของและเครื่องบริโภคว่าเหมาะสมกับฐานะของตนเองหรือไม่

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

นักเรียนเห็นความสำคัญของการออมทำให้ชีวิตมีความสุขในภายหน้า

4. เงื่อนไขความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

การทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายสามารถลดค่าใช้จ่าย

5. เงื่อนไขคุณธรรม

การประหยัด มีวินัยในการออม มีวินัยในการใช้เงิน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรายรับและรายจ่าย ภายในครอบครัวของนักเรียนโดยใช้คำถามต่อไปนี้

- การใช้จ่ายสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว
- นักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไรให้การใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวมีความเหมาะสมกับสภาพของตนเอง

ขั้นให้ประสบการณ์

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 5 คน
2. ศึกษาตัวอย่างการบันทึกรายรับ - รายจ่าย
3. นักเรียนอภิปรายและวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 รายการที่มีความจำเป็นเรียงจากมากไปหาน้อย
 - 3.2 รูปแบบการบันทึกที่มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการอภิปรายในกลุ่มของตนเอง
5. ตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่มนำผลการอภิปรายมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปรายการที่มีความจำเป็นและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต
7. นักเรียนจัดทำบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเองใน 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา
8. นักเรียนแลกเปลี่ยนบันทึกรายรับ – รายจ่ายของเพื่อนในกลุ่มเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
9. นักเรียนร่วมกันอภิปรายประโยชน์และความจำเป็นของรายการในบันทึกรายรับ – รายจ่ายของเพื่อนในกลุ่ม
10. นักเรียนจัดทำบันทึกรายรับ – รายจ่ายของตนเองโดยคำนึงถึงประโยชน์ และความมีเหตุผลในการใช้จ่าย
11. ให้นักเรียนจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย เรื่องการบันทึกรายรับ-รายจ่ายเพื่อเป็นองค์ความรู้กับนักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความจำเป็นในการจัดทำแบบบันทึกรายรับ- รายจ่ายในชีวิตประจำวันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ /แหล่งการเรียนรู้

1. ตัวอย่างการบันทึกรายรับ – รายจ่าย
2. แบบบันทึกรายรับ – รายจ่าย
3. ใบความรู้เรื่องการทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย
4. องค์กรในชุมชน เช่น สหกรณ์ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มทอผ้า ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม การอภิปราย หรือถาม - ตอบ
2. ตรวจสอบบันทึก

เครื่องมือวัด

- 1.แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
2. แบบตรวจการบันทึก

เกณฑ์การวัด

11 – 12	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
9 – 10	คะแนน	”	พอใช้
ต่ำกว่า 8	คะแนน	”	ปรับปรุง
- ได้ระดับพอใช้ขึ้นไปถือว่า ผ่าน

ตัวอย่างแบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย
ประกอบแผนการสอนที่ 3 เรื่อง รับ-จ่ายอย่างรู้ค่าพาชีวิตให้พอเพียง
ชื่อ เด็กหญิงอมรินทร์ พอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบบันทึกรายรับ – รายจ่ายของเด็กหญิงอมรินทร์ พอเพียง

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	เหลือเงิน (บาท)
16 ต.ค.49	แม่ให้ค่าอาหารกลางวัน	50	-	50
16 ต.ค.49	จ่ายค่าอาหารกลางวัน	-	25	25
17 ต.ค.49	แม่ให้เงิน	100	-	125
17 ต.ค.49	จ่ายค่าหนังสือเรียน	-	120	5
18 ต.ค.49	ขายผลไม้	250	-	255
18 ต.ค.49	ซื้ออุปกรณ์การเขียน	-	200	55

สัปดาห์นี้ฉันเหลือเงิน 55 บาท

ฉันจะนำเงินจำนวนนี้ไป หยอดกระปุกออมสิน

เพราะจะนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นอื่น ๆ

แบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย
ประกอบแผนการสอนที่ 3 เรื่อง รับ-จ่ายอย่างรู้ค่าพาชีวิตให้พอเพียง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบบันทึกรายรับ – รายจ่ายของเด็กชายออมสิน พอเพียง

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	เหลือเงิน (บาท)
15 ต.ค.49	รับเงินจากคุณพ่อ	1,000	-	1,000
15 ต.ค.49	จ่ายซื้อรองเท้า	-	800	200
16 ต.ค.49	ขายเศษเหล็ก	1,500	-	1,700
16 ต.ค.49	จ่ายซื้อ CD เกม	-	500	1,200
17 ต.ค.49	ขายผลไม้	500	-	1,700
17 ต.ค.49	จ่ายซื้อเครื่องเล่นหูฟัง	-	1500	200
18 ต.ค.49	รับเงินจากแม่	1,500	-	1,700
18 ต.ค.49	ซื้อชุดนักเรียน	-	800	900
19 ต.ค.49	ขายผลไม้	600	-	1,500
19 ต.ค.49	ซื้อชุดเครื่องเขียน	-	350	1,150

สัปดาห์นี้ฉันเหลือเงิน 1,150 บาท

ฉันจะนำเงินจำนวนนี้ไป ฝากธนาคาร

เพราะเป็นการสะสมเงินไว้เป็นทุนการศึกษา

แบบสังเกตพฤติกรรม

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมแล้วสรุปผลการประเมินการสังเกตดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
<p>1. การอภิปราย</p> <p>1.1) อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ(3)</p> <p>1.2) อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(2)</p> <p>1.3) อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (1)</p> <p>2. การถาม - ตอบ</p> <p>ถาม - ตอบได้ถูกต้อง (3)</p> <p>ถาม - ตอบได้แต่ไม่ขยายความ (2)</p> <p>ถาม - ตอบไม่ตรงประเด็น (1)</p> <p>3. นำเสนอผลงาน</p> <p>3.1) นำเสนอได้อย่างสนใจ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน (3)</p> <p>3.2) นำเสนอผลงานได้บางส่วน ไม่ครอบคลุม (2)</p> <p>3.3) นำเสนอผลงานได้น้อย (1)</p> <p>4. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>4.1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน (3)</p> <p>4.2) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มได้บางส่วน (2)</p> <p>4.3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อย (1)</p>			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 12 คะแนน พอใช้ 9-10 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 8 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบตรวจการบันทึก

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง: ให้กรอกแบบตรวจผลงานตามรายการประเมิน ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การจัดทำแบบบันทึก 1.1)แบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย มีรายละเอียด หัวข้อครบถ้วน มีการระบุเวลา รายการ จำนวนเงินในการรับจ่ายถูกต้อง (3) 1.2)แบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย ไม่มีหัวข้อ การรับ-จ่าย ระบุจำนวนเงินถูกต้องเป็น บางส่วน (2) 1.3)แบบบันทึกรายรับ-รายจ่าย มีรายการ ระบุเวลาไม่ครบถ้วน จำนวนเงินถูกต้องเป็น บางส่วน (1)			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการตรวจผลงาน

ดี 8-9 คะแนน พอใช้ 6-7 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 5 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่องภูมิปัญญามีคุณค่ารักษาและยกย่อง

ตัวชี้วัด

1. สำรวจ/บันทึกประเภทบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง
2. จำแนกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง
4. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เป็นมรดกของชาติ

สาระการเรียนรู้

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

สำรวจและศึกษานำวิธีการทำงานของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

2. ความมีเหตุมีผล

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. เงื่อนไขความรู้(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น เช่น ด้านศิลปกรรมวัฒนธรรม ประเพณี วรรณกรรม ฯลฯ

5. เงื่อนไขคุณธรรม

ความสามัคคี เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นำชิ้นงาน ผลิตภัณฑ์ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานในเรื่องต่อไปนี้

1. ผลิตภัณฑ์ที่นำมาให้ดูนั้นผลิตจากวัสดุประเภทใด
2. ผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมีประโยชน์อย่างไร
3. นักเรียนยกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา ที่อยู่ในชุมชนของนักเรียน
4. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของผลงานนั้น
5. ครูแจ้งตัวชี้วัดให้นักเรียนทราบ

ขั้นให้ประสบการณ์

1. ให้นักเรียนศึกษาประวัติและผลงานของครูภูมิปัญญาไทย
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่องภูมิปัญญาไทย แล้วร่วมมือปราชยานำมาเขียนสรุปในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงอะไร

1.2 ภูมิปัญญาไทยจำแนกเป็นสาขาใดบ้าง

3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่องวางแผนการทำโครงการแล้วทำโครงการสำรวจภูมิปัญญาในท้องถิ่นโดยการสำรวจนอกเวลาเรียน แล้วนำผลกลับมาร่วมกันทำรายงานส่งครั้งต่อไป

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยครูช่วยเพิ่มเติมข้อคิดเห็นในประเด็นที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

สื่อ /แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพสินค้า/ผลิตภัณฑ์ในชุมชน
2. แบบสำรวจ
3. แบบประเมินโครงงานนักเรียน
4. ผลิตภัณฑ์ในชุมชน

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. การตรวจโครงงานนักเรียน

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกต
2. แบบตรวจผลงานโครงงาน

เกณฑ์การวัด

11 – 12	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
9 – 10	คะแนน	”	พอใช้
ต่ำกว่า 8	คะแนน	”	ปรับปรุง
ได้ระดับพอใช้ขึ้นไปถือว่า <u>ผ่าน</u>			

กิจกรรมเสนอแนะ

มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำโครงงานสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนส่งในครั้งต่อไป
ภาคผนวกใบความรู้ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย ประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในท้องถิ่น

ความหมายและขอบข่ายภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรสรร ประยุกต์ พัฒนาและถ่ายทอด สืบต่อกันมาเพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาไทย มีลักษณะเป็นองค์รวม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทยซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย ลักษณะองค์รวมของภูมิปัญญาไทยมีความเด่นชัดในหลายด้าน เช่น

1. **ด้านเกษตรกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเอง ในสภาพการณ์ต่างๆ ได้เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหามลพิษด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

2. **ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม** ได้แก่ การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นขบวนการให้ชุมชนท้องถิ่น สามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

3. **ด้านการแพทย์แผนไทย** ได้แก่ ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชนโดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น ยาจากสมุนไพรอันมีอยู่หลากหลายการนวดแผนโบราณ การดูแลรักษา และสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

4. **ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

5. **ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน** ได้แก่ ความสามารถในการประสานและบริหารกองทุนและสวัสดิการชุมชนทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม เช่น การจัดการกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมถึงความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม โดยการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน และการจัดระบบสวัสดิการบริการชุมชน

6. **ด้านศิลปกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ ศิลปกรรม การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ

7. **ด้านภาษาและวรรณกรรม** ได้แก่ ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษา คือ ภาษาถิ่น ภาษาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงด้านวรรณกรรมท้องถิ่นการจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ

8. **ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี** ได้แก่ ความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ปรัชญา ความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม เช่น การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีช้าว

9. **ด้านโภชนาการ** ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหารและยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่างๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับ ความนิยมแพร่หลาย รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากร

ครูภูมิปัญญา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดทำนิยามความหมายของครูภูมิปัญญาและครูภูมิปัญญาไทยไว้ดังนี้

ครูภูมิปัญญา หมายถึง บุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้านหนึ่งด้านใด เป็นผู้สร้างสรรค์และสืบสานภูมิปัญญาดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชนและได้รับการยกย่องให้เป็น “ครูภูมิปัญญาไทย” เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามนัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ที่มา: จากหนังสือครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 5 ภาคกลางและภาคตะวันออก
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2556

แบบสังเกตพฤติกรรม

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม แล้วสรุปผลการประเมินการสังเกต ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การอภิปราย 1.1) อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ (3) 1.2) อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (2) 1.3) อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (1) 2. นำเสนอผลงาน 2.1) นำเสนอได้อย่างสนใจ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน (3) 2.2) นำเสนอผลงานได้บางส่วน ไม่ครอบคลุม (2) 2.3) นำเสนอผลงานได้น้อย (1) 3. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3.1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน (3) 3.2) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มได้บางส่วน (2) 3.3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อย (1)			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 12 คะแนน พอใช้ 9-10 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 8 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ใบความรู้ เรื่อง การจัดทำโครงการ

โครงการเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียน ค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสนใจโดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการวิจัยในการศึกษาหาคำตอบซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาทักษะการคิด โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษา แนะนำให้ผู้เรียนทำด้วยความสนุกสนานเป็นธรรมชาติ

ผู้เรียนได้ะไรจากการทำโครงการ

เลือกประเด็นเอง	ผู้เรียนได้เลือกเรื่อง ประเด็นที่ต้องการจะศึกษาด้วยตนเอง
หาวิธีการด้วยตนเอง	ผู้เรียนเลือกและหาวิธีการตลอดจนแหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยตนเอง
ปฏิบัติด้วยตนเอง	ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ(เรียนรู้)ด้วยตนเอง
บูรณาการตามสภาพจริง	ผู้เรียนได้บูรณาการทักษะ ประสบการณ์ความรู้ สิ่งแวดล้อมรอบตัวตามสภาพจริง
สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผู้เรียนเป็นผู้สรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
แลกเปลี่ยนกับผู้อื่น	ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับผู้อื่น
นำไปใช้ได้จริง	ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้จริง

ประเภทของโครงการ

1. โครงการประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล

โครงการประเภทนี้ ผู้เรียนสำรวจและรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลเหล่านั้น มาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอเพื่อให้เห็นลักษณะหรือความสัมพันธ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น การศึกษาวงจรชีวิตของสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่ง

2. โครงการประเภททดลอง

โครงการประเภทนี้ ผู้เรียนต้องกำหนดปัญหา ตั้งจุดประสงค์หรือสมมุติฐาน ออกแบบการทดลอง ดำเนินการทดลองรวบรวมข้อมูล แปรผล และสรุปผลการทดลอง เพื่อศึกษาผลของตัวแปรหนึ่งที่มีต่อตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่ต้องการศึกษาโดยควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษา เช่น น้ำประเภทไหนถูกใจปลูด่าง

3. โครงการประเภทพัฒนาหรือประดิษฐ์

โครงการประเภทนี้ จะใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีมาประดิษฐ์สิ่งของใหม่ หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของเดิมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อประโยชน์ใช้สอย เช่น ประดิษฐ์เครื่องแกะเปลือกทุเรียน

4. โครงการประเภททฤษฎี

โครงการประเภทนี้ นำเสนอทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่ที่ถูกจัดทำโครงการได้ตั้งกติกากำหนดข้อตกลงขึ้นมาเองหรือเป็นการจัดทำโดยการขยายทฤษฎีหรือแนวคิดเดิม เช่น โครงการทฤษฎีของจำนวนเฉพาะ

ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

1. การคิดและเลือกหัวเรื่อง

- 1.1. คิดและเลือกหัวเรื่องของโครงการงาน
- 1.2. หัวเรื่องมาจากเรื่องที่ยากู้ของตนเอง
- 1.3. หัวเรื่องมีความหมายเฉพาะเจาะจง ชัดเจนสามารถสื่อความได้ถึงเนื้อหาของโครงการงาน

2.การวางแผนงาน

- 2.1เตรียมการทำอะไรก่อน – หลัง
- 2.2 กำหนดหัวข้อเค้าโครงของโครงการงาน
 - 2.2.1 ชื่อโครงการงาน
 - 2.2.2 ที่มาและความสำคัญ
 - 2.2.3 วัตถุประสงค์
 - 2.2.4 สมมุติฐาน
 - 2.2.5 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2.6 ขอบเขตของการศึกษา
 - 2.2.7 การดำเนินการศึกษาและผลการศึกษา
 - 2.2.8 สรุปและอภิปราย
 - 2.2.9 ประโยชน์ที่ได้รับ
 - 2.2.10 ข้อเสนอแนะ

3. การดำเนินงาน

ปฏิบัติตามขั้นตอนโดยครูที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำและติดตามผลทุกระยะ

4. การเขียนรายงาน

- 4.1 เขียนอธิบายผลที่เกิดขึ้น โดยสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 4.1.1 แนวคิด
 - 4.1.2 วิธีการดำเนินงาน
 - 4.1.3 ผลที่ได้รับ
 - 4.1.4 ข้อสรุป
 - 4.1.5 ข้อเสนอแนะ

5. การนำเสนอผลงาน

- 5.1 จัดทำเป็นเอกสาร
- 5.2 จัดนิทรรศการ
- 5.3 นำเสนอโดย วิดีทัศน์ สไลด์ประกอบการนำเสนอ
- 5.4 รายงานด้วยวาจา
- 5.5 นำเสนอโดยใช้คอมพิวเตอร์

แบบตรวจผลงานโครงการ

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม แล้วสรุปผลการประเมินการสังเกต ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
<p>1. การวางแผนงาน</p> <p>1.1) วางแผนงานอย่างเป็นระบบ ทำงานตามขั้นตอนถูกต้อง(3)</p> <p>1.2) วางแผนงานอย่างเป็นระบบ ไม่ทำงานตามขั้นตอน (2)</p> <p>1.3) วางแผนงานอย่างไม่เป็นระบบ (1)</p> <p>2. ผลสำเร็จของงาน</p> <p>2.1) รูปแบบ รูปเล่มโครงการถูกต้องสวยงาม (3)</p> <p>2.2) รูปแบบ รูปเล่มโครงการถูกต้องไม่สวยงาม (2)</p> <p>2.3)รูปแบบ รูปเล่มโครงการไม่ถูกต้อง (1)</p> <p>3. ความรู้ที่ค้นพบจากการทำโครงการ</p> <p>3.1) ความรู้ที่ค้นพบ เป็นความรู้ที่ใหม่ น่าสนใจ สรุปลองค์ความรู้ได้ครบถ้วน(3)</p> <p>3.2)ความรู้ที่ค้นพบ เป็นความรู้ที่ใหม่ น่าสนใจ สรุปลองค์ความรู้ไม่ครบถ้วน(2)</p> <p>3.3)ความรู้ที่ค้นพบ เป็นความรู้ที่ไม่น่าสนใจ สรุปลองค์ความรู้ไม่ครบถ้วน(1)</p>			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 12 คะแนน พอใช้ 9-10 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 8 คะแนน

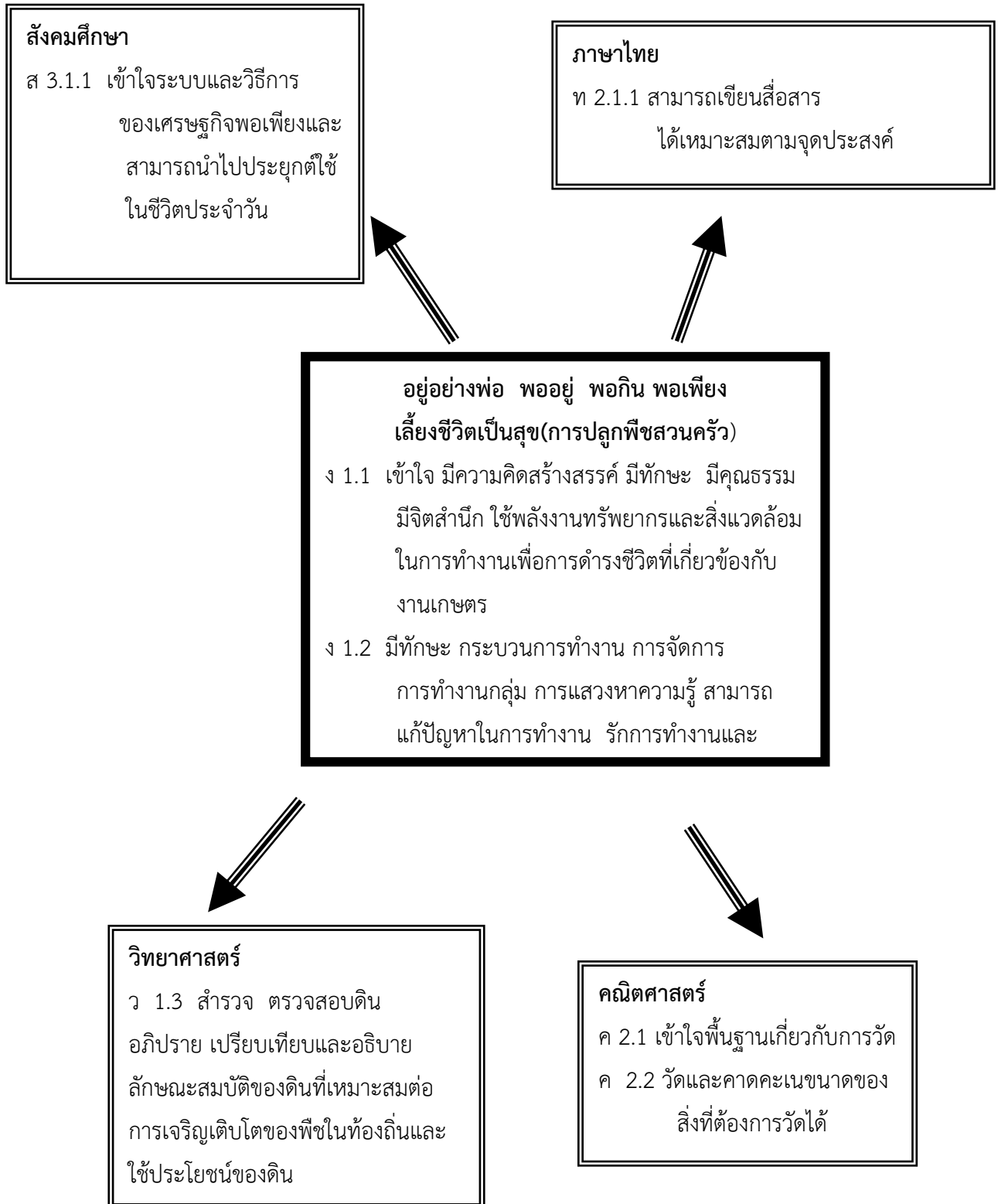
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง อยู่อย่างพอ พออยู่ พอกิน พอเพียง เลี้ยงชีวิตเป็นสุข

แผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง อยู่อย่างพอ พออยู่ พอกิน พอเพียง เลี้ยงชีวิตเป็นสุข

ตัวชี้วัด

ปลูกผักสวนครัวตามฤดูกาลได้

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะและสภาพของดินที่ใช้ปลูกผักสวนครัว
2. ชนิดของผักที่ควรปลูกตามฤดูกาล
3. การเตรียมแปลง / อุปกรณ์ในการปลูก
4. ปลูกผักสวนครัว และบำรุงรักษา

การบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

นักเรียนได้สำรวจการปลูกพืชสวนครัวในท้องถิ่นของตนเองและตรวจสอบการปลูกผักสวนครัวของตนเอง

2. ความมีเหตุมีผล

นักเรียนมีความตระหนักว่าการปลูกผักสวนครัวมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- 1.1 นักเรียนได้บริโภคผักที่ปลอดสารพิษ
- 1.2 นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 1.3 นักเรียนสามารถนำผลผลิตบางส่วนไปจำหน่ายและมีรายได้ของตนเองและครอบครัว

4. เงื่อนไขความรู้

- 4.1 ชนิดของดินที่เพาะปลูก
- 4.2 การเตรียมแปลง/อุปกรณ์ในการปลูก
- 4.3 การดูแล ให้น้ำ กำจัดวัชพืช

5. เงื่อนไขคุณธรรม

ความรับผิดชอบ การพึ่งตนเอง ความขยันอดทนในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นำพืชผักสวนครัวที่สามารถปลูกได้ในท้องถิ่นตามฤดูกาล เช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง ฯลฯ มาให้ นักเรียนดูแล้วสนทนากับนักเรียนดังนี้

- 1.1 นักเรียนทราบหรือไม่ว่าผักที่ครูยกตัวอย่างมานี้มีประโยชน์อย่างไร
- 1.2 การปลูกผักสวนครัวมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร
- 1.3 นักเรียนเคยมีประสบการณ์ในการปลูกผักมาหรือไม่ แล้วสุ่มให้นักเรียนมาเล่าประสบการณ์

ขั้นให้ประสบการณ์

1. ให้นักเรียนดู วีดิทัศน์หรือภาพเกี่ยวกับการปลูกผักแล้วร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ตามความเข้าใจของนักเรียน โดยเขียนสรุปในสมุดของตนเอง
2. ครูแนะนำเครื่องมือและวัสดุที่ใช้ในการปลูกผักสวนครัวพร้อมทั้งสาธิตวิธีใช้เครื่องมือที่ถูกต้อง
3. สาธิตวิธีเตรียมดินเพื่อเพาะปลูก โดยให้นักเรียนสังเกตชนิดของแปลง การเตรียมดินในภาชนะอื่น เช่น กระถาง กระบะ
4. ให้นักเรียนรวมกลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลและประชุมวางแผนการปลูกผักสวนครัวตามที่กลุ่ม สนใจ ในหัวข้อต่อไปนี้
 - 4.1 ชนิดของผักที่ปลูก เหตุผลที่เลือก
 - 4.2 เลือกวิธีปลูกผักตามสภาพความพร้อมของตนเองหรือกลุ่ม
 - 4.3 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว
 - 4.4 ปฏิบัติโดยการเตรียมแปลง / อุปกรณ์ในการที่ใช้ปลูก
 - 4.5 ดำเนินการตามแผนงาน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ร่วมกันประชุมมาวางแผนไปใส่ในแบบฟอร์มโครงการ แล้วส่งให้ครูตรวจความเหมาะสมของกิจกรรมกับศักยภาพของนักเรียน
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการตามแผน แล้วจดบันทึกผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ตามแผนปฏิทินที่กำหนดไว้ พร้อมระบุปัญหาและอุปสรรค
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่จดบันทึกมาประชุมร่วมกันและหาแนวทางแก้ไข
8. นำผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมมาปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
9. แต่ละกลุ่มจัดทำเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงาน

ขั้นสรุป

- 1.นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานดังนี้
 - 1.1 นักเรียนรู้ความสามารถของตนเองในการทำงาน
 - 1.2 นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นประโยชน์ของการทำงานร่วมกัน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ความรับผิดชอบในการทำงาน
 - 1.3 นักเรียนมีหลักคิดในการทำงาน การศึกษาข้อมูลก่อนที่จะปฏิบัติ การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น
 - 1.4 นักเรียนสามารถลดรายจ่ายของครอบครัวและมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอกับความพอเพียงและสามารถทำให้ครอบครัวมีความสุข

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. วีดิทัศน์ หรือภาพเกี่ยวกับการเกษตร การปลูกพืชผักสวนครัว
2. เครื่องมืออุปกรณ์ ที่ใช้ปลูกพืชผักสวนครัว
- 3.แบบฟอร์มการเขียนโครงการ

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การตรวจผลงาน

เครื่องมือวัด

- 1 แบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
- 2 แบบตรวจผลงาน

เกณฑ์การวัด

นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80

แบบสังเกตพฤติกรรม

ชื่อกลุ่ม..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง : ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม แล้วสรุปผลการประเมินการสังเกต ดังนี้

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การอภิปราย 1.1) อภิปรายครบทุกประเด็น บันทึก และสรุปได้อย่างเป็นระบบ(3) 1.2) อภิปรายครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน(2) 1.3) อภิปรายไม่ครบทุกประเด็น สรุปไม่ชัดเจน (1) 2. นำเสนอผลงาน 2.1) นำเสนอได้อย่างสนใจ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน (3) 2.2) นำเสนอผลงานได้บางส่วน ไม่ครอบคลุม (2) 2.3) นำเสนอผลงานได้น้อย (1) 3. การร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3.1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน (3) 3.2) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มได้บางส่วน (2) 3.3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อย (1)			

ระดับคุณภาพ

3 = ดี , 2 = พอใช้ , 1 = ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินการสังเกต

ดี 11 - 12 คะแนน พอใช้ 9-10 คะแนน ปรับปรุง ต่ำกว่า 8 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินโครงการ

กลุ่มที่.....สมาชิก

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ที่	รายการพฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติงาน			ไม่ปฏิบัติ/ ปรับปรุง
		ดี	ปานกลาง	พอใช้	
1	มีกำหนดจุดมุ่งหมาย				
2	มีการวางแผนและวิเคราะห์โครงการ				
3	การเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์พร้อม เหมาะสมก่อนปฏิบัติงาน				
4	สมาชิกทุกคนมีหน้าที่และปฏิบัติตามหน้าที่				
5	การปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด				
6	ขณะปฏิบัติงานมีการปรึกษาและให้ความช่วยเหลือกัน				
7	มีการประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขงาน				
8	ผลสำเร็จทันกำหนดเวลา				
9	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์				
10	ผลงานสำเร็จด้วยความประณีตและมีคุณภาพ				

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานที่ชัดเจน ถือว่า ดีมาก ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานเทียบเท่าทั่วไป ถือว่า ปานกลาง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมหรือผลงานต่ำกว่าคนทั่วไป ถือว่า พอใช้ ให้ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ ถือว่า ต้องปรับปรุง ให้ 0

ได้คะแนน

คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

ระดับคุณภาพ

14-20

ดี

7-13

พอใช้

0-6

ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

ที่	ชื่อ - สกุล	ความ	การ	การ	ความคิด	รวม	ผ่าน	ไม่
		กระตือ	ทำงาน	ตอบ	ริเริ่ม			
		รือร้อน	กลุ่ม	คำถาม	สร้าง	คะแนน		ผ่าน
		5	5	5	5	20		
1	เด็กชายจิรเทพ เทพวงษ์	3	4	4	5	17	✓	
2	เด็กชายณัฐวัฒน์ เคลือบพริก	5	5	4	4	18	✓	
3	เด็กชายอธินันต์ เจียนนุช	4	5	4	5	18	✓	
4	เด็กชายวีรภาพ ตุ่มฮวด	3	3	3	3	12	✓	
5	เด็กชายธีระภัทร์ โฉมเต็ม	5	4	5	4	18	✓	
6	เด็กหญิงณศรดา มงคลแซมซ้อย	4	4	4	4	16	✓	
7	เด็กหญิงลลิตินทิพย์ โหมดไทย	4	4	4	5	17	✓	
8	เด็กหญิงศุภณัฐริกา สืบจันทร์	5	5	5	5	20	✓	
9	เด็กหญิงสุตาภัทร พักพันธ์	4	3	4	3	14	✓	
10	เด็กหญิงอัญนิดา ดาวเรือง	5	4	4	5	18	✓	
11	เด็กหญิงเดือนนภา นงนุช	4	3	3	4	14	✓	
12	เด็กหญิงณภาวรรณ สายปิ่น	4	4	4	4	16	✓	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-20	ดี
7-13	พอใช้
0-6	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หน่วยที่ 1 ชื่อหน่วย ชีวิตมีคุณค่าพึ่งพาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 ชั่วโมง
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วันที่ เดือน ปีที่สอน 11 กรกฎาคม 2566

ผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน สามารถรู้สภาพการเลือกการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ
ของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสมกับฐานะของตนเองได้ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80

ด้านทักษะกระบวนการ (P)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน สามารถทำแผนผังความคิดเกี่ยวกับหลักแนวคิดของ
เศรษฐกิจพอเพียงได้ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80

ด้านเจตคติ (A)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 คน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม

ปัญหา/อุปสรรค

-

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

-

ลงชื่อ

(นางสาวนฤมล พรหมแดง)

ผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน และสอนโดยใช้เทคนิคการสอนเรียนการสอน
แบบเชิงรุก (Active Learning) ได้เป็นอย่างดี บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ลงชื่อ

(นางสาววาสนา ลอบุญ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางคลอง(สามัคคีประชาคาร)